UTLYSNING AV MIDLAR FOR 2013 - BARNEFATTIGDOM

Tilskotsordninga for å styrkje arbeidet mot barnefattigdom skal vidareførast i 2013. Tilskotsordninga skal bidra til å auke kunnskapen om sosiale tenester og korleis regelverket i lov om sosiale tenester i Arbeids- og velferdsforvaltninga kan nyttast og bidra til å førebyggje og redusere fattigdom blant barn og unge. Ein tek atterhald om Stortingets vedtak. Tilskota er eit ledd i regjeringas handlingsplan mot fattigdom.

Bakgrunn:
Delen fattige barn har auka sidan byrjinga av 2000-tallet, men har vore relativt stabilt i perioden 2008-2010. Avhengig av kva målemetode ein nyttar, levde mellom 6 og 9 prosent av barna i Noreg i låginntektsfamiliar i 2010. Det er lågare når vi ser på kor mange som lever i fattigdom over tid. Førekomsten er størst i dei store byane. Barn med innvandrarbakgrunn og barn av einsleg forsørgjarar er overrepresentert. Felles for dei er at foreldra har svake eller inga tilknyting til arbeidslivet og mange manglar fullført vidaregåande opplæring. Enkelte kan i tillegg ha samansette problem. Både låginntekt og sosiale problem har ein tendens til å overførast frå ein generasjon til ein annan. I 2012 blei det gjennomført eit landsomfattande tilsyn med NAV-kontora si behandling av søknader om økonomisk sosialhjelp frå personar som har forsørgjaransvar. Der ble det avdekt av det i mange tilfelle ikkje blir gjort tilstrekkeleg kartlegging av barnas behov.

Formålet med ordninga er å førebyggje og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamiliar gjennom å utvikle tiltak og verkemiddel etter lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltninga.

Dette skal gjerast ved å:

- styrkje det førebyggande arbeidet retta mot barn og unge i kommunen etter lov om sosiale tenester (§12)
- utvikle tenester overfor målgruppa
- utvikle tiltak og verkemiddel som styrkjer det heilskaplege oppfylgings- og rettleiingsarbeidet overfor låginntektsfamiliar (§17)
- ta i bruk heile NAV sitt verkemiddelapparat og sørgje for at tiltak blir koordinerte og sett i samanheng
- utvikle samarbeidsstrukturer og rutinar for samhandling med tenesteapparatet elles.
- styrke barneperspektivet i NAV

Målgruppa er:

- barn og unge i familiar/barnefamiliar som er i kontakt med dei sosiale tenestene i NAV
- barn og unge der foreldra deltek i Kvalifiseringsprogrammet
- barn og unge med innvandrarbakgrunn i låginntektsfamiliar
- ungdom mellom 15-25 år som ikkje er i opplæring eller arbeid

UTLYSNING AV MIDLER FOR 2013 - BARNEFATTIGDOM

Tilskuddsordningen for å styrke arbeidet mot barnefattigdom skal videreføres i 2013. Tilskuddsordningen skal bidra til å øke kunnskapen om sosiale tjenenester og hvordan bestemmelsene i lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen kan anvendes og bidra til og forebygge og redusere fattigdom blant barn og unge. Det tas forbehold om Stortingets vedtak. Tilskuddene er et ledd i regjeringens handlingsplan mot fattigdom.

Bakgrunn:
Andelen fattige barn har økt siden begynnelsen av 2000-tallet, men har vært relativt stabilt i perioden 2008-2010. Avhengig av hvilken målemetode man benytter så levde mellom 6 og 9 prosent av barn i Norge i lavinntektsfamilier i 2010. Det er lavere når vi ser på hvor mange som lever i fattigdom over tid. Forekomsten er størst i de store byene. Barn med innvandrerbakgrunn og barn av enslig forsørgere er overrepresentert. Felles for dem er at foreldrene har svake eller ingen tilknytning til arbeidslivet og mange mangler fullført videregående opplæring. Enkelte kan i tillegg ha sammensatte problemer. Både lavinntekt og sosiale problemer har en tendens til å overføres fra en gerenasjon til en annen. I 2012 ble det gjennomført et landsomfattende tilsyn med NAV-kontorenes behandling av søknader om økonomisk sosialhjelp fra personer som har forsørgeransvar. Der ble det avdekket av det i mange tilfeller ikke foretas tilstrekkelig kartlegging av barnas behov.

Formålet med ordningen er å forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier gjennom å utvikle tiltak og virkemidler etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Dette skal gjøres ved å:

- styrke det forebyggende arbeidet rettet mot barn og unge i kommunen etter lov om sosiale tjenester (§12)
- utvikle tjenester overfor målgruppen
- utvikle tiltak og virkemidler som styrker det helhetlige oppfølgings- og veiledningsarbeidet overfor lavinntektsfamilier (§17)
- ta i bruk hele NAVs virkemiddelapparat og sørge for at tiltak koordineres og ses i sammenheng
- utvikle samarbeidsstrukturer og rutiner for samhandling med det øvrige tjenesteapparatet
- styrke barneperspektivet i NAV

Målgruppen er:

- barn og unge i familier/barnefamilier som er i kontakt med de sosiale tjenestene i NAV
- barn og unge hvor foreldrene deltar i Kvalifiseringsprogrammet
- barn og unge med innvandrerbakgrunn i lavinntektsfamilier
- ungdom mellom 15-25 år som ikke er i opplæring eller arbeid

Prioriterte tiltak i 2013:

- tiltak som bidrar til å sikre barneperspektivet på NAV-kontoret
- utvikling av helhetlige oppfølgingsprogram for lavinntektsfamilier
- tiltak som bidrar til overgang til opplæring, arbeid og aktivitet for ungdom opp til 25 år som ikke er under utdanning eller i arbeid
- å utvikle og forankre en kommunal handlingsplan for å forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier
- integrerte tiltak og tjenester overfor familien i sin helhet i form av motivasjon, råd, veiledning og aktiviteter

Midlene skal ikke erstatte stillinger eller allerede eksisterende tjenester i kommunen/NAV. Midlene skal fortrinnsvis benyttes til å prøve ut tiltak som ikke allerede er godt utprøvd andre steder. Det forutsettes at søker foretar en kartlegging av fattigdom- og levekårssituasjonen for barn og ungdom i kommunen.

Vilkår for tildeling i 2013

Det er lite friske midler for 2013. Tiltak som allerede er inne i ordningen kan bli videreført i inntil tre år. Det kan gis midler for å utarbeide en overordnet og forpliktende handlingsplan for arbeid mot barnefattigdom et fjerde år.

Målgruppen skal være i samsvar med en eller flere av satsingens målgrupper. Bedre samordning av tiltak (mellom barnevernstjenesten, NAV, skole, helsetjenester, barnehager, frivillige, oppfølgingstjenesten og ev. andre) vil bli vektlagt. Kommuner som utarbeider og forankrer en kommunal handlingsplan i løpet av prosjektperioden, vil bli prioritert. Tiltaket skal være forankret i kommuneledelsen. Det forutsettes av at erfaringene og kunnskap/kompetanse som er opparbeidet i tilskuddsperioden blir implementert. Det forutsettes en egenandel på minst 20 prosent i tilskuddsperioden. Det skal leveres en kortfattet sluttrapport etter prosjektperioden.

Midler tildeles for ett år av gangen, som hovedregel inntil tre år, maksimalt fire. Søknadene skal vurderes med hensyn til andel innbyggere som lever under lavinntektsgrensen, og ut i fra kommune/stat-rapporteringen – KOSTRA (se særlig skjema 11 og 11c).

Saksgang

Utfylt søknadsskjema sendes Fylkesmannen i det enkelte fylke. Bydeler i Oslo sender søknad via Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester. Søknader som sendes uten godkjent elektronisk signatur, må også sendes inn per brev.

Fylkesmannen sender en prioritert oversikt til Arbeids- og velferdsdirektoratet. Utvelgelse av tilskuddskommuner foregår i møte mellom Fylkesmannen og Arbeids- og velferdsdirektoratet

Søknadsfrist: 1. februar 2013

Dersom du har spørsmål, ta kontakt med Fylkesmannen i fylket ditt.

Prioriterte tiltak i 2013:

- tiltak som bidreg til å sikre barneperspektivet på NAV-kontoret
- utvikling av heilskaplege oppfylgingsprogram for låginntektsfamiliar
- tiltak som bidreg til overgang til opplæring, arbeid og aktivitet for ungdom opp til 25 år som ikkje er under utdanning eller i arbeid
- å utvikle og forankre ein kommunal handlingsplan for å førebyggje og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamiliar
- integrerte tiltak og tenester overfor familien i sin heilskap i form av motivasjon, råd, rettleiing og aktivitetar

Midlane skal ikkje erstatte stillingar eller allereie eksisterande tenester i kommunen/NAV. Midlane skal helst nyttast til å prøve ut tiltak som ikkje allereie er godt utprøvd andre stader. Det er føresett at søkjar kartlegg fattigdom- og levekårssituasjonen for barn og ungdom i kommunen.

Vilkår for tildeling i 2013

Det er lite friske midlar for 2013. Tiltak som allereie er inne i ordninga kan bli vidareført i inntil tre år. Det kan gjevast midlar for å utarbeide ein overordna og forpliktande handlingsplan for arbeid mot barnefattigdom eit fjerde år.

Målgruppa skal vera i samsvar med ei eller fleire av satsinga sine målgrupper. Betre samordning av tiltak (mellom barnevernstenesta, NAV, skule, helsetenester, barnehagar, friviljuge, oppfylgingstenesta og ev. andre) vil bli vektlagt. Kommunar som utarbeider og forankrar ein kommunal handlingsplan i løpet av prosjektperioden, vil bli prioritert. Tiltaka skal vera forankra i kommuneleiinga. Det er føresett at erfaringane og kunnskap/kompetanse som er opparbeidd i tilskotsperioden blir implementert. Det er føresett ein eigendel på minst 20 prosent i tilskotsperioden. Det skal leverast ein kortfatta sluttrapport etter prosjektperioden.

Midlar blir tildela for eitt år av gongen, som hovudregel inntil tre år, maksimalt fire. Søknadane skal vurderast med omsyn til del innbyggjarar som lever under låginntektsgrensa, og ut frå kommune/stat-rapporteringa – KOSTRA (sjå særleg skjema 11 og 11c).

Saksgang

Utfylt søknadsskjema sender ein Fylkesmannen i det enkelte fylke. Bydelar i Oslo sender søknad gjennom Byrådsavdeling for eldre og sosiale tenester. Søknader som blir sende utan godkjent elektronisk signatur, må også sendast inn per brev.

Fylkesmannen sender eit prioritert oversyn til Arbeids- og velferdsdirektoratet. Utveljing av tilskotskommunar blir gjort i møte mellom Fylkesmannen og Arbeids- og velferdsdirektoratet

Søknadsfrist: 1. februar 2013

Dersom du har spørsmål, ta kontakt med Fylkesmannen i fylket ditt.